

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

38.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 13-го Мая — 1838 — Wilno. Piątek. 13-go Maja.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 3-го Мая.
Высочайше Рескрипты.

I.

На имя Господина Военнаго Министра.
Графъ Александръ Ивановичъ! Въ числѣ многихъ важныхъ мѣръ, предпринятыхъ въ послѣдніе десять лѣтъ по устройству частей Военнаго управленія, особеннаго заслуживаетъ вниманія составленіе полнаго Свода Военныхъ узаконеній. Огромный трудъ сей, совокупною, постоянною попечительностію вашею и Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника *Сперанскаго*, окончательно совершенъ, съ полнымъ успѣхомъ. Среди многочисленныхъ заботъ огромнаго и труднаго управленія, вамъ внутреннаго, исполняя съ отличными успѣхомъ всѣ распоряженія военнаго времени и всѣ предначертанія Мои по перестройкѣ частей Военнаго управленія, вы постоянно обращали дѣятельное вниманіе и на важное дѣло составленія Свода Военныхъ законовъ, и сею попечительностію, хорошимъ выборомъ чиновъ и неослабнымъ надзоромъ, непосредственно содѣйствовали скорому и столь удовлетворительному его окончанію. Пріема съ живѣйшею признательностію сей новый опытъ вашей примѣрно-полезной службы, Я за особенное удовольствіе поставляю изъявить вамъ Моё полное и совершенное благоволеніе. Пребываю навсегда вамъ благосклонный.

II.

На имя Господина Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника *Сперанскаго*.

Михаилъ Михайловичъ! Долговременная, отличная служба ваша, обширныя познанія и опытность, доказанныя многими особенно полезными трудами въ высшемъ кругу дѣлъ Государственныхъ, побудили Меня вверить главному руководству и попечительности вашей собраніе отечественныхъ законовъ и составленіе полнаго онымъ Свода. Обширный трудъ сей, по части Гражданской, приведенъ вами къ окончанію еще въ 1835 году, съ успѣхомъ, вполне соответствовавшимъ Моимъ ожиданіямъ. — Для довершенія сего необходимаго Государственнаго дѣла оставалось еще собрать и составить полный Сводъ законовъ, дѣйствующихъ въ кругу управленія Военно-сухопутными силами Имперіи. Нынѣ и сей трудъ, подъ непосредственнымъ вашимъ наблюденіемъ, вашею неутомимою дѣятельностію и неуслышнымъ рвеніемъ, окончательно совершенъ. Пріема съ живѣйшею признательностію сей новый опытъ вашей примѣрно-полезной службы, Я за особенное удовольствіе поставляю изъявить вамъ Моё полное и совершенное благоволеніе. Пребываю навсегда вамъ благосклонный.

На подлинныхъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Въ Санктпетербургѣ.
17-го Апрѣля, 1838 года.

Предсѣдателямъ Департамента Законовъ Государственнаго Совѣта, (13 Апр.) Всемилостивѣйше по-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, 3-go Maja.
NAJWYŻSZE RESKRYPTA.

I.

Do P. Ministra Wojny.

Hrabio Alexandre Iwanowiczu! W liczbie wielu ważnych środków, przedsięwziętych w ostatnich dziesięciu latach ku urządzeniu wydziałów zarządu wojskowego, na szczególną zasługuje uwagę ułożenie zupełnego Połączenia Ustaw Wojskowych. Ogromna ta praca, połączoną, stateczną pieczołowitością waszą i Rzeczywistego Radcy Tajnego *Speranckiego*, ostatecznie została dokonana, z zupełnym skutkiem. Pośród licznych troskliwości ogromnego i trudnego zarządu, wam powierzonego, wypełniwszy z odznaczającym się skutkiem wszystkie rozporządzenia czasu wojennego i wszystkie Moje myśli względnie nowego urządzenia wydziałów zarządu wojskowego, statecznie zwracaliście czynną uwagę i na rzecz ważną ułożenia Połączenia Ustaw Wojskowych, i przez tę pieczołowitość, dobry wybór urzędników i przez niezmordowany dozor, bezpośrednio dopomagaliście szybkiemu i tak pożądanemu jego ukończeniu. Przyjmując z najwyższym uznaniem nowy ten dowód waszej wzorowej pożytecznej służby, za szczególne poczytuję ukontentowanie oświadczyć wam zupełne Moje zadowolenie. Zostają ku wam na zawsze przychylny.

II.

Do Pana Rzeczywistego Radcy Tajnego *Speranckiego*.

Michale Michajłowiczu! Długa odznaczająca się gorliwością służba wasza głęboka znajomość i doświadczenie, dowiedzione wielą nader pożytecznymi pracami w wyższym obrębie interesów Państwa, pobudziły Mnie powierzyć głównemu przewodnictwu i pieczołowitości waszej zebranie ojczyistych praw i ułożenie zupełnego ich Połączenia. Obszerna ta praca, w części Cywilnej, przyprowadzona została przez was do końca jeszcze w roku 1835-m, ze skutkiem, zupełnie odpowiadającym Moim oczekiwaniom. — Dla uzupełnienia tego tak istotnego dzieła Państwa, zostawało jeszcze zebrać i ułożyć zupełne Połączenie Praw, mających moc obowiązującą w obrębie zarządu siły zbrojnej lądowej CESARSTWA. Teraz i ta praca, pod bezpośrednim waszym dozorem, przez waszą niezmordowaną czynność i gorliwość, ostatecznie została ukończona. Przyjmując z najwyższym przyznaniem ten nowy dowód wzorowej i pożytecznej służby waszej, za szczególne poczytuję ukontentowanie oświadczyć wam zupełne Moje zadowolenie. Zostają ku wam na zawsze przychylny.

Na autentykach Własną Jego CESARSKIEJ Mości ręką podpisano:

W St. Petersburgu.
17-go Kwietnia 1838 roku.

НИКОЛАЙ.

— Prezydentem Departamentu Praw Rady Państwa, (13-go Kwietnia) Najłaskawiej rozkazano być jego

велѣно быть Члену онаго, Дѣйствительному Тайному Совѣтнику *Сперанскому*.

— Состоящій въ должности Церемоніймейстера Надворный Совѣтникъ Графъ Алексѣй *Бобринскій*, (17 Апр.) Всемилостивѣйше пожалованъ въ Коллежскіе Совѣтники, съ повелѣніемъ ему исправлять должность Шталмейстера при Ея Императорскомъ Высочествѣ Великой Княжвѣ **ОЛГѢ НИКОЛАЕВНѢ**, съ оставленіемъ его чиновникомъ особыхъ порученій въ особенной Канцеляріи Министерства Финансовъ по кредитной части и Членомъ Мануфактурнаго Совѣта.

— Главнымъ Начальникомъ Алтайскихъ Горныхъ Заводовъ и Томскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ, (8 Апр.) Всемилостивѣйше повелѣно быть Корпуса Горныхъ Инженеровъ Генераль-Маіору *Бегеру*.

— Предсѣдатель Минской Казенной Палаты, Статскій Совѣтникъ *Семеновъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ (11 Апр.) въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники, съ повелѣніемъ ему быть Кавказскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ.

— Кіевскому Военному Губернатору, Подольскому и Волинскому Генераль-Губернатору, Генераль-Лейтенанту Сенатору *Бибикову*, сверхъ занимаемыхъ имъ нынѣ должностей, (18 Апр.) Всемилостивѣйше повелѣно быть Главноуправляющимъ учрежденною въ городѣ Кіевѣ Временною Коммиссіею для окончанія дѣлъ бывшаго Главнаго Штаба 1-й Арміи и счетовъ Интендантствъ 1-й и 2-й Арміи.

— Россійскій Посланникъ въ Турніи, Тайный Совѣтникъ *Обресковъ*, отозванъ отъ своего поста и ему Всемилостивѣйше повелѣно присутствовать въ Правительствующемъ Сенатѣ.

— Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ по случаю увольненія въ отпускъ за границу на два года, Управляющаго Гофмейстерскою частію Двора Его Императорскаго Высочества, Великаго Князя **МИХАИЛА ПАВЛОВИЧА**, Егермейстера *Васильгикова*, управленіе сею частію, съ 1-го Мая мѣсяца, поручить состоящему при Его Высочествѣ Генераль-Маіору *Вешнякову*.

— Государь Императоръ, Высочайше повелѣть соизволилъ: по случаю увольненія въ отпускъ за границу на два года, заведывающаго Егермейстерскимъ вѣдѣніемъ Егермейстера *Васильгикова*, управленіе сею частію, съ 1-го ч. Мая поручить Егермейстеру, Дѣйствительному Тайному Совѣтнику Графу *Браницкому*.

— Сенатору Генераль-Лейтенанту Барону *Таубе*, Высочайше повелѣно присутствовать во Временномъ Общемъ Собраніи Правительствующаго Сената.

— Служащій по Министерству Внутреннихъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія въ Царствѣ Польскомъ, отставный Штабъ-Ротмистръ Николай *Бистромъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ въ званіе Камеръ-Юнкера Двора Его Императорскаго Величества.

— Согласно представленію Государственнаго Контролера (14 Апрѣля) Всемилостивѣйше повелѣно: Члену Общаго Присутствія Контрольнаго Департамента Гражданскихъ отчетовъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Власову* быть Членомъ Общаго Присутствія въ Контрольномъ Департаментѣ Военныхъ отчетовъ; а на мѣсто *Власова* въ Контрольный Департаментъ Гражданскихъ отчетовъ опредѣлить Членомъ Общаго Присутствія Оберъ-Контролера Временной Контрольной Коммиссіи по части Артиллерійской и Инженерной, чиновника 5-го класса *Хороскiewiczа*.

— Сенаторъ Тайный Совѣтникъ Графъ *Толстой*, Всемилостивѣйше уволенъ, по прошенію его, вовсе отъ службы.

— Въ Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату 31 мѣняшаго Марта изображено: „По мѣрѣ возрастающихъ расходовъ, необходимыхъ для постепеннаго усовершенія столь многихъ частей Государственнаго благоустройства, обращая вниманіе на самые источники воспособленія Государственному Казначейству, Мы убедились, что изъ числа многоразличныхъ отраслей мануфактурнаго производства, доселѣ свободныхъ отъ всякаго внутреннего налога, пригодовленіе табаку, какъ предмета, относящагося собственно къ требованіямъ роскоши, можетъ, безъ всякаго стѣсненія, обложено быть умѣреннымъ акцизомъ. Въ сихъ видахъ возложили Мы на Министра Финансовъ, войдя въ ближайшее соображеніе всѣхъ подробностей настоящаго дѣла, предположить по мѣрѣ способъ взиманія акциза, сколько возможно облегчительный для фабрикантовъ и торгующихъ. Утвердивъ нынѣ составленное Министромъ на сихъ основаніяхъ и въ Государственномъ Совѣтѣ разсмотрѣнное положеніе объ акцизѣ съ приготовленнаго табаку, а равно штатъ по сей части, и препроводя оныя въ Правительствующій Сенатъ, Пове-

лѣно, Рзeczywistemu Radcy Tajnemu *Speranskiemu*.

— Зостающій въ обовязку Мистра Обрѣдѣвъ Radca Dworu Hrabia Alexy *Bobriński*, (17 Kwietnia) Najtaskawiej mianowany Radca Kollegialnym, z rozkazaniem sprawować mu обовязекъ Koniuszego przy Jej Cesarskiej Wysokosci WIELKIEJ Xięzniczce **OLDZE NIKOŁAJEWNIE**, i zostawieniem go urzędnikiemъ szczególnychъ poleceń w osobnej Kancellaryi Ministerjum Skarbu w wydziale kredytowym i Cofonkiem Rady Rękodzielniczej.

— Głównym Naczelnikiemъ Altajskichъ Fabryk Górnicznych i Tomskimъ Cywilnymъ Gubernatoremъ, (8-go Kwietnia) Najtaskawiej rozkazano byđzъ Jenerał-Majorowi Korpusu Inżynjerów Górnicznychъ *Begerowi*.

— Prezydentъ Mińskiej Izby Skarbowej, Radca Stanu *Siemienow*, Najtaskawiej mianowany (11-go Kwietnia) Rzeczywistymъ Radca Stanu, z rozkazaniem mu byđzъ Kaukaskimъ Cywilnymъ Gubernatoremъ.

— Kijowskiemu Wojennemu Gubernatorowi, Podolskiemu i Wołyńskiemu Jenerał-Gubernatorowi, Jenerał Porucznikowi Senatorowi *Bibikowu*, oprócz zajmowanychъ przezeń teraz обовязkówъ, (18-go Kwietnia) Najtaskawiej rozkazano byđzъ Głównozarządzającymъ ustanowionemъ w mieście Kijowie Czasową Kommissją dla ukończenia spraw byłego Głównego Sztabu i Armii i rachunków Intendencji 1-ej i 2-ej Armij.

— Poseł Rossyjski w Turynie, Radca Tajny *Obreskow*, odwołany ze swojego urzędu i Najtaskawiej mu rozkazano zasiadać w Rządzącymъ Senacie.

— CESARZъ JEГО Моść, Najwyżej rozkazacъ raczyłъ w okoliczności uwolnienia na urlopъ zagranicę na dwa lata, Zarządzającego wydziałemъ Mistrza Dworu JEГО CESARSKIEJ WYSOKOŚCI, WIELKIEGO XięCIA **MICHAŁA PAWŁOWICZA** Łowczego *Wasilczykowa*, zarządzanie tymъ wydziałemъ, od dnia 1-go Maja, poruczyć zostającemu przy JEГО Wysokosci Jenerał-Majorowi *Wszniakowu*.

— CESARZъ JEГО Моść, Najwyżej rozkazacъ raczyłъ w powodu uwolnienia na urlopъ zagranicę na dwa lata, zawiadującego Łowieckimъ wydziałemъ Łowczego *Wasilczykowa*, zarządzanie tą częścią, od dnia 1-go Maja poruczyć Łowczemu, Rzeczywistemu Radcy Tajnemu Hrabiemu *Branickiemu*.

— Senatorowi Jenerał-Porucznikowi Baronowi *Taube*, Najwyżej rozkazano zasiadać w Czasowymъ Ogólnymъ Zebraniu Rządzącegoъ Senatu.

— Służący w Ministerjumъ Spraw Wewnętrznychъ i Narodowego Oświecenia w Królestwie Polskimъ, odstawny Sztabъ-Rotmistrzъ *Mikołaj Bistrom*, Najtaskawiej mianowany Kamer-Junkremъ Dworu JEГО CESARSKIEJ Моści.

— Zgodnie zъ przedstawieniemъ Kontrollera Państwa (14-go Kwietnia) Najtaskawiej rozkazano Członkowi Ogólnego Urzędu Departamentu Kontrolnego Cywilnychъ rachunków, Rzeczywistemu Radcy Stanu *Wlasowu* byđzъ Członkiemъ Ogólnego Urzędu w Kontrolnymъ Departamencie rachunków wojskowych; a na miejsce *Wlasowa*, w Kontrolnymъ Departamencie rachunków Cywilnychъ, naznaczyć Członkiemъ Ogólnego Urzędu Ober-Kontrolera Czasowej Kommissyi Kontrolnej w wydziale Artylleryjskimъ i Inżyniernymъ, urzędnika 5-ej klasy *Choroszkiewiczа*.

— Senator Radca Tajny Hrabia *Tolstoj*, Najtaskawiej uwolniony, na własną prośbę, zupełnie ze służby.

— W Najwyższymъ Ukazie, danymъ Rządzącemu Senatowi 31-go zeszłego Marca wyrażono: „W miarę powiększającychъ się wydatkówъ, koniecznychъ dla stopniowego ulepszenia takъ wielu wydziałówъ urzędzenia Państwa, zwracającъ uwagę na same źródła dopomożenia Podskarbstwu Państwa, przekonaliśmy się, że zъ liczby mnogichъ gałęzi produkcyi rękodzielniczej, dotądъ wolnychъ od wszelkiego podatku wewnętrznego, przygotowanie tytoniu i tobaki, jako przedmiotówъ, odnoszącychъ się właściwie do potrzebъ zbytku, bezъ żadnego ścięśnienia, może byđzъ podległymъ płaceniu umiarkowanej akcyzy. Zъ tychъ uwagъ włożyliśmy na Ministra Skarbu, wszedłszy wъ bliższe rozpatrzenie wszystkichъ szczegółówъ niniejszej rzeczy, podać sposóbъ pobierania akcyzy, ile można nieobciążającej fabrykantówъ i handlującychъ. Terazъ utwierdziwszy ułożoną przezъ Ministra na tychъ zasadachъ i na Radzie Państwa rozpatrzoną ustawę o akcyzie od przygotowania tytoniu i tobaki, również też etatъ wъ tej części, i przesyłającъ je do Rządzącegoъ Senatu, Rozkazujemy: dla przyrowadzenia ichъ do zupełnego skutku od 1-go Stycznia 1839 roku uczynić należyte rozporządzenie.“ (Op. przezъ Rz. S. 22 Kwiet. 1838 r.)

дѣлаемъ: къ приведенію ихъ въ полное дѣйствіе съ 1-го Января 1839 года сдѣлать надлежащее распоряженіе." (Оп. Пр. Сен. 22 Апрѣля 1838 г.)

— Высочайше утвержденнымъ положеніемъ Комитета Гг. Министровъ, состоявшимся въ 8 день минувшаго Марта, по представленію Г. Главноуправляющаго Корпусомъ Горныхъ Инженеровъ, повелѣно: окончаніе 1769 ст. прод. Свод. Зак. т. 3 Уст. о пенсіяхъ и единовременныхъ пособіяхъ, измѣнить въ слѣдующемъ видѣ: „Что касается до классныхъ чиновниковъ, поступившихъ изъ нижнихъ горныхъ чиновъ, или изъ другихъ вѣдомствъ на службу по горной, соляной и монетной частямъ, послѣ 1 Января 1834 года, то они получаютъ пенсію на основаніи общихъ правилъ, изложенныхъ въ первомъ раздѣлѣ сего Устава." (Оп. Пр. Сен. 22 Апрѣля 1838 г.)

— Правительствующій Сенатъ слушалъ предложеніе Господина Министра Юстиціи, Тайнаго Советника и Кавалера Дмитрія Васильевича Дашкова, что Г. Управляющій дѣлами Комитета Гг. Министровъ сообщаетъ ему Г. Министру, что Государь Императоръ, по положенію Комитета, замѣтивъ, что мнѣніе Государственнаго Совета Высочайше утвержденное 16 Января 1811 года (въ пол. собр. зак. N. 24,487) не всегда приеѣмлетъ въ соображеніе при удостоеніи къ пенсіямъ и единовременнымъ пособіямъ по уставу 1827 года, въ 29 день минувшаго Марта Высочайше повелѣтъ соизволяя: подтвердить повсемѣстно чрезъ Правительствующій Сенатъ, чтобы въ установленныхъ представленіи объ оныхъ не были включаемы дѣти Чиновниковъ, родившіяся во время состоянія отцовъ ихъ въ нижнихъ воинскихъ чинахъ. (Оп. Пр. Сен. 22 Апрѣля 1838 г.)

— Его Императорское Величество, по представленію Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ и положенію Комитета Гг. Министровъ, 22 минувшаго Марта, Высочайше повелѣтъ соизволяя: преимущества, предоставленныя Гражданскимъ Чиновникамъ, служащимъ въ Сибири, не распространять на казаковъ тамошнихъ городскихъ полковъ и назначать имъ я ихъ семействамъ пенсію по общимъ пенсіоннымъ правиламъ. (Оп. Пр. Сен. 20 Апрѣля 1838 г.) (С. В.)

— По Высочайшей волѣ собраны въ Министерствѣ Народнаго Просвѣщенія оффиціальныя свѣдѣнія изъ всѣхъ Вѣдомствъ о числѣ Учебныхъ Заведеній, учащихся и учащихъся. Число учащихся въ каждой Губерніи соображено съ числомъ жителей ея, и выведены какъ сравнительныя между Губерніями, такъ и общій въ Имперіи результатъ успѣховъ народнаго обученія. Всѣ сіи свѣдѣнія уже поступили въ печать и издадутся особую книжкою, о выходѣ которой въ свѣтъ будетъ объявлено въ свое время.

Между тѣмъ, на основаніи сихъ выводовъ, въ Журналѣ Министерствъ Народнаго Просвѣщенія представлена Карта успѣховъ народнаго обученія въ Россіи. Сравнительное состояніе успѣховъ въ разныхъ Губерніяхъ выражено постепенностію тѣней и сверхъ того означено цифрами. Ежели кому покажется страннымъ, что Омская Область и Губернія Астраханская, Иркутская и т. п. первенствуютъ здѣсь предъ многими такими, которыя по общему всѣхъ мнѣнію должны быть гораздо просвѣщеннѣе ихъ, то пусть вспомнятъ, что эта Область и поименованныя съ нею Губерніи принадлежатъ къ числу самыхъ малолюдныхъ и что результатъ успѣховъ народнаго обученія въ каждой Губерніи основывается не на одномъ числѣ находящихся въ ней Учебныхъ Заведеній и учащихся, а на содержаніи числа учащихся каждой Губерніи къ числу ея жителей. Считаемъ нужнымъ къ сему присовокупить еще, что при составленіи Карты каждая Губернія покрывалась прилично ей тѣнью вся, не отличая въ ней мѣстъ обитаемыхъ отъ безлюдныхъ. Такъ на примѣръ Иркутская Губернія вся покрыта одною тѣнью; само же собою разумѣется, что въ большей ея части нѣтъ ни Училищъ, ни учащихся. Скажемъ наконецъ, что объ наши Столицы разсматривались нами отдѣльно отъ своихъ Губерній, и изображены на картѣ особо, какъ двѣ самыя свѣтлыя точки въ Имперіи: за ними должны слѣдовать тѣ изъ городовъ, въ которыхъ находятся Университеты, Академіи, Лицеи и т. д.

Нижеслѣдующими цифрами означены на картѣ:

1. Область Омская. 2. Губерніи: Саратовская, 3. Херсонская, 4. Астраханская, 5. Таврическая, 6. С. Петербургская, 7. Эстляндская, 8. Екатеринославская, 9. Лифляндская, 10. Архангельская, 11. Иркутская, 12. Область Бессарабская. 13. Губерніи: Новгородская, 14. Смоленская, 15. Томская, 16. Олонекская, 17. Виленская, 18. Ярославская, 19. Витебская, 20. Псковская, 21. Пермская, 22. Орловская, 23. Владимирская, 24. Харьковская, 25. Курляндская, 16. Воронежская, 27. Нижегородская, 28. Казанская, 29. Калужская, 30. Рязанская, 31. Тульская, 32. Тверская, 33. Оренбург-

— Przez Najwyżej utwierdzone postanowienie Komitetu PP. Ministrów, nastąpił dnia 8-go zeszłego Marca, na przedstawienie P. Głównozarządzającego Korpusem Inżynierów Górniczych, rozkazano: zakończenie 1769 artykułu dalszego ciągu Połączenia Praw T. 5 Ustaw o pensjach i wsparciach jednorazowych, odmienić w sposób następujący: „Co się ściąga do urzędników klasycznych, weszłych z niższych urzędników górniczych, albo z innych zawodów do służby w wydziałach górniczym, solnym i mennicznym, po 1-m Stycznia 1834 roku, tedy ci pobierają pensje na osnowie ogólnych prawideł, opisanych w pierwszym rozdziale tej Ustawy." (Op. przez R. S. 22 Kwietnia 1838 r.)

— Rządzący Senat słuchali przełożenia P. Ministra Sprawiedliwości, Radcy Tajnego i Kawalera Dymitra Wasilewicza Daszkowa, że P. Zarządzający Sprawami Komitetu PP. Ministrów udziela temu P. Ministrowi, iż Cesarz Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu, dostrzegłszy, że Opinia Rady Państwa Najwyżej utwierdzona 16-go Stycznia 1811 roku (w zupełnym zebrańniu Praw N. 24,487) nie zawsze się przyjmuje do uwag przy uznaniu godnemi pensji i jednorazowych wspomóżen podług ustawy 1827 roku: w dniu 29-m zeszłego Marca Najwyżej rozkazać raczył: zalecić w całym Państwie przez Rządzący Senat, ażeby w ustanowionych przedstawieniach o nich nie były obejmowane dzieci Urzędników, które się narodziły w czasie zostawania ich ojców w niższych rangach wojskowych. (Op. przez R. S. 22-go Kwietnia 1838 r.)

— Jego CESARSKA Mość, po przedstawieniu P. Ministra Spraw Wewnętrznych i po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, 22-go zeszłego Marca, Najwyżej rozkazać raczył: prerogatywy, nadane Urzędnikom Cywilnym, w Syberji służącym, nie rozciągać na kozaków tamecznych półków miejskich i naznaczać im i ich rodzinom pensje podług ogólnych prawideł o pensjach. (Op. przez R. S. 20-go Kwietnia 1838 r.)

— Z Najwyższej woli zebrane zostały w Ministerjum Narodowego Oświecenia urzędowe wiadomości ze wszystkich zawodów o liczbie Zakładów Edukacyjnych, uczących i uczących się. Liczbę uczących się w każdej Gubernii porównano z liczbą jej mieszkańców, i wyprowadzono porównawcze tak między Guberniami, jako i ogólny w Cesarstwie rezultata postępów publicznej oświaty. Wszystkie te wiadomości podane już są do druku i wyjdą w osobnej księżce, o której wyjściu z druku będzie w swoim czasie ogłoszono.

Tymczasem, na osnowie tych wypadków, w Dzienniku Ministerjum Narodowego Oświecenia, znajduje się umieszczona Karta postępu publicznej oświaty w Rossji. Porównawczy stan postępów w różnych Guberniach oznaczano stopniowaniem cieniów i liczbami. Jeżeli się komu wyda dziwnem, że Obwód Omski i Gubernie: Astrachańska, Irkucka i t. p. mają tu pierwszeństwo nad wielką takimi, które podług powszechnej opinii powinny je daleko przewyższać w oświacie; niechaj przypomną, że ten Obwód i wyrażone przy nim Gubernie należą do liczby najmniej ludnych, i że rezultata postępów oświaty ogólnej w każdej Gubernii zasadza się, nie na samej liczbie znajdujących się w niej zakładów edukacyjnych i uczących się, ale na stosunku liczby uczących się każdej Gubernii do liczby jej mieszkańców. Poczytajemy za rzecz potrzebną dodać tu jeszcze, że w ułożeniu karty każda Gubernia okryta jest stosownym jej cieniem cała; nie oznaczając w niej miejsc niezamieszkanych. Tak naprzykład Gubernia Irkucka cała okryta jest jednakim cieniem; samo z siebie wypada, że w większej jej części nie ma ani szkół, ani uczących się. Powiemy nakoniec, że obie nasze Stolice rozpatrywaliśmy oddzielnie od ich Gubernij, i oznaczone są na karcie osobno, jako dwa najświetlejsze punkta w Cesarstwie: po nich powinny następować te miasta, w których się znajdują Uniwersytety, Akademie, Licea i t. d.

Następującymi liczbami oznaczone są na karcie:

1) Obwód Omski. 2 Gubernie: Saratowska, 3 Chersońska, 4. Astrachańska, 5. Taurycka, 6. S. Petersburgska, 7. Estońska, 8. Ekaterynosławska, 9. Inflantska, 10. Archangielska, 11. Irkucka, 12. Obwód Bessarabski, 13. Gubernia Nowgorodzka, 14. Smoleńska, 15. Tomska, 16. Ołonecka, 17. Wileńska, 18. Jarosławska, 19. Witebska, 20. Pskowska, 21. Perniska, 22. Orłowska, 23. Włodzimierska, 24. Charkowska, 25. Kurlandzka, 26. Woroneska, 27. Niżegorodzka, 28. Kazajska, 29. Kałużka, 30. Riazajska, 31. Tulska, 32. Twerska, 33. Orenburska, 34. Wołogodzka, 35. Jenisejska, 36. Ko-

ская, 34. Вологодская, 35. Енисейская, 56. Костромская, 37. Черниговская, 38. Тобольская, 39. Минская, 40. Могилевская, 41. Гродненская, 42. Курская, 43. Симбирская, 44. Земли Донскихъ Казаковъ. 45. Пензенская, 46. Область Бѣлостокская, 47. Губ. Московская, 48. Тамбовская, 49. Кіевская, 50. Полтавская, 51. Волынская, 52. Вятская, 53. Обл. Кавказская. 54. Области Закавказскія, 55. Губ. Подольская.

— Въ 94-мъ N. Прибавленія къ С. Петербургскимъ Вѣдомостямъ, напечатано объявленіе, которое, какъ полезное, сообщаемъ читателямъ нашей газеты:

Объявленіе Привиллигированнаго изобрѣтателя кирпичнодѣльныхъ и чередичныхъ машинъ и несгораемыхъ строеній.

Всякому читавшему Исторію Россійскаго Государства извѣстно, сколь много претерпѣвала Россія неисчислимыхъ разореній отъ пожара. Въ Кіевѣ вдругъ сгорѣло 600 церквей, то какое число домовъ? Москва и многіе другіе города и селенія по нѣсколку разъ выгорали, и повидя многія тысячи жителей приходять къ крайнее разореніе и нищету отъ пожаровъ. Изъ Журнала Министерства Внутреннихъ Дѣлъ видно, что въ 1833 году сгорѣло: 33,667 домовъ на сумму 19,898,903 рублей, а потому съ давнихъ временъ, почти во всѣхъ странахъ Европы, старались изыскать средства предохранять дома отъ гибельнаго разоренія пожаровъ, но вообще всѣ предположенія для отвращенія таковыхъ бѣдствій оказывались, или неудобно исполнительными, или сопряженными съ большими издержками, наконецъ я былъ столь счастливъ, что для общаго блага отечества изобрѣлъ способъ выводить строенія сельскихъ жилищъ, овиновъ и всякихъ службъ изъ большихъ кирпичей со внутреннею пустотою, несгораемыя, изъ коихъ каждый величиною въ пять обыкновенныхъ кирпичей, наружность же таковыхъ строеній представляетъ весьма красивый видъ. Жилища сія можно строить въ мѣстахъ безлѣсныхъ, но только привольныхъ хлѣбопашествомъ; или гдѣ много камышей, ибо во многихъ мѣстахъ не зная употребить соломы въ пользу, бросаютъ ее.

Новоизобрѣтенный и испытанный способъ построения, преимущественнѣе предъ прочими, дешевизною, безопасностію отъ пожара, прочностію и сопротивленіемъ разрушенія, а наипаче весьма удобенъ для сельскихъ жителей и крестьянъ, ибо кромѣ трудовъ, почти никакихъ издержекъ не требуетъ и что крестьяне не будучи отвлечены отъ полевыхъ работъ, могутъ заниматься дѣланіемъ помянутыхъ кирпичей во всякое свободное время, не исключая ненастной погоды и даже зимнаго времени, при чемъ даже малолѣтніе могутъ имъ оказывать большое пособіе, что доказываются опытами въ селеніяхъ, гдѣ работаютъ горшечники, ибо ребята приходять и дѣлаютъ себѣ изъ глины игрушки и тѣмъ привыкаютъ дѣлать горшки и чашки; и такъ крестьяне занимаясь дѣланіемъ сихъ кирпичей, изготовля оныя, могутъ сами класть, даже и тамъ гдѣ нѣтъ извести просто на глину, что по величинѣ кирпичей весьма удобно и прочно.

Введеніемъ сего рода строеній, лѣса могутъ быть сберегаемы на нужнѣйшія потребности на будущее время, которыя нынѣ весьма значительно истребляются на постройки въ замкнъ свинныхъ, обрушившихся и погорѣвшихъ строеній и на отопленіе вездѣ умножающихся домовъ, и многіе миллионы гибнущіе отъ пожаровъ можно бы употребить на построеніе прочныхъ и несгораемыхъ строеній.

Желая сдѣлаться полезнымъ, а наипаче немощнымъ крестьянамъ, я приглашаю всѣхъ благонамѣренныхъ соотечественниковъ, желающихъ имѣть такіе полезныя и выгодныя строенія, обращаться ко мнѣ, надѣясь, что отъ изобрѣтенія моего произрастетъ плодотворная отрасль народной промышленности въ Государствѣ. Заведеніе для пракческаго обученія людей по способу изобрѣтателя находится въ городѣ Казани, куда оныхъ можно присылать на имя изобрѣтателя, мѣщанина Николая Андреева Булычева; присылаемые въ ученіе снабдитъ законными видами съ платою за одинъ годъ 200 руб. асс., ктоже пожелаетъ, чтобы были таковыя приняты безъ платы, то можно заключить условіе на три года.

Кирпичи же сіи можно видѣть по Невскому проспекту въ домѣ Мадерни, въ конторѣ для приискванія квартиръ и дачъ. — Казанскій мѣщанинъ Николай Андреевъ Булычевъ жительство имѣетъ въ Ямской близъ церкви Іоанна Предтечи въ домѣ мѣщанина Гороховой, подъ N. 149.

Варшава, 14-го Мая.

Объявлено постановленіе Совета Управленія отъ 15 (27) Апрѣля сего г., что нижеслѣдующихъ лицъ не воспользовавшихся всепрощеніемъ, удалившихся за границу и въ Царствѣ Польскомъ, по послѣднимъ

stromska, 37. Czernichowska, 38. Tobolska, 39. Mińska, 40. Mohilewska, 41. Grodzieńska, 42. Kurska. 43. Simbirska, 44. Ziemia Kozaków Dońskich, 45. Gubernia Penzeńska, 46. Obwod Biafostocki, 47. Gubernia Moskiewska, 48. Tambowska, 49. Kijowska, 50. Połtawska, 51. Wołyńska, 52. Wiatska, 53. Obwod Kaukaski, 54. Obwody Zakaukaskie, 55. Gubernia Podolska. (D.M.N.O.)

— W 94-m Numerze Dodatku do Gazety St. Petersburgskiej, umieszczone jest uwiadomienie, które, jako pożytkiem swym interessujące, umieszczamy w Gazecie naszej. OGŁOSZENIE UPRIWILEJOWANEGO WYNAŁAZCY MACHIN DO ROBIENIA CEGŁY, DACHÓWKI I NIEPALĄCYCH SIĘ BUDOWLI.

Każdemu, kto tylko czytał historią Państwa Rosyjskiego, wiadomo, jak wiele doświadczała Rossya niezliczonych zniszczeń pożarow. W Kijowie spaliło się razem 600 kościołow, ileż więc domow? Moskwa i wiele innych miast i wsi po kilka razy paliły się, i dotychczas pożary wiele tysięcy mieszkańcow przywodzą do ostatecznego zniszczenia i ubóstwa. Z Dziennika Ministerium Spraw Wewnętrznych okazuje się, że w roku 1833 zgorzało: 33,667 domow na sumę 19,898,903 ruble; te nieszczęścia były pobudką, że oddawna, we wszystkich prawie krajach Europy, starano się wynajdywać środki zabezpieczenia domow od zgnubnego zniszczenia pożarow, ale wszystkie w ogólności wynalazki dla zaradzenia tym nieszczęściom okazywały się, albo trudne do wykonania, albo połączone z wielkimi wydatkami; nakoniec tak byłem szczęśliwy, że dla powszechnego dobra ojezyny wynalazłem sposob budowania wiejskich mieszkań, osieci i wszelkich budowli, z wielkiej cegły wewnątrz dętej, nie zapalającej się, z których każda jest wielkości pięciu zwyczajnych cegieł, a powierzchność takich budowli nader jest piękna. Mieszkania te można stawić w miejscach bezlęśnych, ale tylko dogodnych dla rolnictwa, albo gdzie obficie trzcina rośnie; w wielu bowiem miejscach zamiast słomy ją używają.

Nowo-wynaleziony i doświadczony sposob budowania, ma pierwszeństwo nad innemi, taniością, bezpieczeństwem od ognia, trwałością i mocą, a najbardziej nader jest wygodny dla wiejskich mieszkańcow i włóścian, gdyż oprócz pracy, żadnych prawie nie potrzebuje wydatkow, i że włóścianie nie odrywając siebie od robot polowych, mogą się zajmować robieniem pomienionej cegły w każdym wolnym czasie, nie wyłączać przy dźdźystej, i nawet zimowej; przy czem nawet małe dzieci mogą im wielką czynić pomoc, co się dowodzi doświadczeniem we wsiach, gdzie pracują garniarze; gdyż dzieci przychodzą, robią obie z gliny zabawki i tym sposobem uczą się robić garnki i miseczki; i tak włóścianie, robiąc taką cegłę, przygotowawszy ją, mogą je sami układać, tam nawet, gdzie nie ma wapna, prosto na glinie, co dla wielkości cegły jest bardzo dogodnem i trwałem.

Przez zaprowadzenie tego rodzaju budowli, lasy mogą być oszczędzane na potrzeby ważniejsze, które teraz bardzo się niszczą na odbudowania budowli starych, spalonych i na opał coraz wzrastającej liczby domow. Wiele milionow przez pożar niszczonych można używać na wystawienie budowli trwałych i niepalących się.

Pragnąc stać się pożytecznym, a szczególniej niemajątnym włóścianom, zapraszam wszystkich dobrze myślących rodaków, życzących mieć tak pożyteczne i wygodne budowle, ażeby się udawali do mnie, w tej nadziei, że z wynalazku mojego wyrosnie obfita gałąź narodowego w Państwie przemysłu. Fabryka dla praktycznego nauczania włóścian sposobu wynalazcy, znajduje się w mieście Kazaniu, dokąd można ich przysyłać adresując do wynalazcy mieszczanina Nikołaja Andrejewa Bułyczewa; przysyłani do uczenia się powinni mieć prawem przepisane świadectwa, z płaceniem za rok 200 rubli асс.; kto zaś będzie sobie życzył, iżby ludzie takowi przyjęci byli bezpłatnie, można zawierać umowę na trzy lata.

Cegłę tę można widzieć na Newskim Prospekcie w domu Maderni, w kantorze dla wynalezienia mieszkań i dacz. — Kazański mieszczanin Nikołaj Andrejew Bułyczew mieszka na ulicy Jamskiej blisko Cerkwi Jana Chrzciciela, w domu mieszczanki Horochowej, pod Numerem 149-m.

Warszawa, 14-go Maja.

Ogłoszone zostało postanowienie Rady Administracyjnej z d. 15 (27) Kwietnia b. r., że poniżej wyrażone osoby, niekorzystające z amnestyi i za granicę zbiegłe, których nieobecność w kraju, świeżo wysledzona

розысканіямъ неоказавшихся, а именно: 1) Владимира Альфонса, бывшаго въ военной службѣ, 2) Елисея Бонтама, 3) Феликса Бодушинскаго, 4) Юліана Борхарда, бывш. въ воен. службѣ, 5) Николая Бьянскаго, бывш. Бургомистра г. Курова, 6) Валентія Хрущѣлевскаго, бывш. въ воен. службѣ, 7) Августина Хажульскаго, жителя г. Кельць, 8) Иеронима Пухало-Цивинскаго, бывш. въ воен. службѣ, 9) Иосифа Гочалковскаго, 10) Иосифа Ясинскаго, бывш. въ воен. службѣ, 11) Теофила Янушевича, бывш. Прокураторомъ при Гражданскомъ трибуналѣ 1-ей инстанціи Сандомирскаго Воеводства, 12) Винцентія Краинскаго Меценаса, 13) Станислава Лишевскаго, быв. Подхоронжаго, 14) Адама Ленскаго, быв. Поручика, 15) Игнатія Лукомскаго, 16) Ромуальда Лукомскаго, 17) Макарія Лукомскаго, 18) Владислава Орлевскаго, 19) Мауриція Потоцкаго, бывш. въ воен. службѣ, 20) Ивана Рапацкаго, бывш. въ воен. службѣ, 21) Лиха Ширмы, Профессора Философіи быв. Варшавскаго Университета, имущества всякаго рода, какъ засекустрованныя уже, такъ и впредь могущія быть открытыми, подвергаются конфискаціи, на основаніи правилъ, въ постановленіи отъ 2 (14) Апрѣля 1835 года изложенныхъ.

— **Правительственная Коммиссія Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія** объявляетъ: что дворяне Царства Польскаго, входившіе съ прошеніями о принятіи ихъ въ Кадетскіе Корпуса, но доселѣ еще не принятые, равно какъ и тѣ, кои впредь о томъ просить будутъ, должны непременно уметь читать и писать по Русски, а также знать первые четыре правила ариеметики; тѣ же изъ числа дворянъ, кои намѣрены просить о принятіи ихъ въ дворянскій полкъ, должны успособить себя такъ, чтобы могли выдержать экзаменъ въ наукахъ, значущихся въ нижеслѣдующей Высочайше утвержденной Программѣ. — **Малолѣтнихъ дворянъ, поступающихъ въ Дворянскій полкъ до исхода 1839 года. Отъ 13-ти до 14-ти-лѣтняго возраста:** 1) Главные догматы Вѣры и Молитвы. 2) Читать по-Русски хорошо, писать по диктовкѣ довольно правильно и различать части рѣчи. 3) Четыре дѣйствія ариеметики цѣлыхъ и простыхъ дробныхъ чиселъ. 4) Первоначальныя понятія о видѣ и движеніи земли, о сушѣ и водахъ; краткое обозрѣніе всѣхъ частей свѣта, т. е.: границы частей свѣта, моря, примѣчательныя рѣки и горы. — **Для дворянъ отъ 14-ти до 15-ти-лѣтняго возраста:** 1) Молитвы и краткій катехизисъ. 2) Начало Русской грамматики, а именно: различія частей рѣчи и главные способы измѣненія ихъ (то есть склоненія и спряженія). 3) Теорія ариеметики. Объясненіе первыхъ четырехъ дѣйствій надъ числами цѣлыми, дробями простыми, десятичными и составными числами. 4) Начала Планиметріи, то есть: объ углахъ, треугольникахъ, перпендикулярныхъ и наклонныхъ линіяхъ. 5) Первоначальныя понятія о видѣ и движеніи земли. Линіи на поверхности земли представляемыя. Понятіе о сушѣ, водахъ, физическомъ климатѣ и естественныхъ произведеніяхъ. Обозрѣніе каждой части свѣта по главнѣйшимъ внутреннимъ и внешнимъ водамъ, важнѣйшимъ горнымъ хребтамъ, климату, естественнымъ произведеніямъ, политическому раздѣленію и важнѣйшимъ городамъ. Описаніе Африки соответственно какому нибудь известному на Русскомъ языкѣ курсу. 6) Общія краткія свѣдѣнія о достопримѣчательнѣйшихъ событіяхъ въ Отецествѣ, преимущественно со вступленія на Престолъ Дома Романовыхъ. Сокращенная Исторія древнихъ Азіятскихъ и Африканскихъ народовъ. — **Для дворянъ отъ 15-ти до 16-ти-лѣтняго возраста.** Кроме вышеупомянутыхъ, слѣдующія еще познанія: 1) Правила Русскаго словосочиненія, правописанія, а особливо правильное употребленіе буквъ; правила Просодіи. 2) Изъ ариеметики: теорія пропорцій, тройныя правила и извлеченіе корней квадратныхъ. 3) Изъ алгебры: дѣйствія съ цѣлыми числами и съ алгебраическими дробями. 4) Изъ планиметріи: теорія параллельныхъ линій, о прамыхъ линіяхъ разсматриваемыхъ въ кругѣ, о многоугольникахъ и ихъ главныхъ свойствахъ; подобіе треугольниковъ, о свойствахъ круга. 5) Географія Азіи, Америки и Австраліи, слѣдуя известнымъ на Русскомъ языкѣ руководствамъ. 6) Исторія Греціи и Рима до Императоровъ. Послѣ 1839 года недоросли будутъ испытываемы при приѣмѣ въ полкъ и въ иностранныхъ языкахъ. Начальникъ Штаба (подпись) Полковникъ **Ростовцовъ.** (О. Г. Ц. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 8-го Мая.

Здѣшняя столица наполняется уже иностранцами, ожидающими обстоятельствъ, могущихъ возникнуть

została, a mianowicie: 1) Alfons Włodzimierz były wojskowy; 2) Bontemps Eligiusz; 3) Boduszyński Felix; 4) Borchard Julian, były wojskowy; 5) Bielański Miłkołaj, Burmistrz miasta Kurowa; 6) Chrusciewski Walenty, były wojskowy; 7) Chachulski Augustyn, mieszkaniec miasta Kielc; 8) Cywiński (Puchata) Hieronim, były wojskowy; 9) Goczałkowski Józef; 10) Jasiński Józef, były wojskowy; 11) Januszewicz Teofil, były Prokurator przy Trybunale Cywilnym 1-iej instancji byłego Województwa Sandomierskiego; 12) Krański Wincenty mecenas; 13) Liszewski Stanisław, były Podchorąży; 14) Łęski Adam, były Porucznik; 15) Łukomski Ignacy; 16) Łukomski Romuald; 17) Łukomski Makary; 18) Orlewski Władysław; 19) Potocki Maurycy, były wojskowy; 20) Rapacki Jan były wojskowy; 21) Szyrma Lach, Professor filozofii b. Uniwersytetu Warszawskiego, ulegną karze konfiskaty majątkow ich wszelkich, bądź już zasekwestrowanych, bądź następnie wykryć się jeszcze mogących, a to wedle prawideł postanowieniem z d. 2 (14) Kwietnia 1835 r. wskazanych.

— **Коммиссія Рządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego**, podaje do wiadomości, że Szlachta Królestwa Polskiego, którzy podawali prośby o przyjęcie do korpusow Kadeckich, lecz dotąd nie zostali jeszcze przyjętymi, również i ci, którzy w przyszłości zaniósą żądanie swoje w tym przedmiocie, winni koniecznie umieć czytać i pisać po rosyjsku, także znać cztery pierwsze działania arytmetyczne; ci zaś ze szlachty, którzy będą upraszać o przyjęcie ich do półku szlacheckiego, winni być w takim stopniu usposobieni, aby mogli składać examen z nauk, przepisanych następującym programatem. — **Dla młodzieży szlacheckiej, wstępującej do szlacheckiego półku przed upływem 1839 roku. Od trzynastu do czternastu lat wieku:** 1) Główne zasady wiary i modlitwy. 2) Czytać dobrze po rosyjsku, pisać za dyktowaniem dosyć ortograficznie i rozpoznawać części mowy. 3) Cztery działania arytmetyczne z liczbami całkowitemi i z ułomkami zwyczajnemi. 4) Początkowe wiadomości o kształcie i ruchu ziemi, o lądzie i wodach; krótki rys jeograficzny wszystkich części świata, to jest: granice, morza, znakomitsze rzeki i góry. — **Dla szlachty od 14 do 15 lat wieku:** 1) Modlitwy i krótki katechizm. 2) Początek rosyjskiej gramatyki, mianowicie: rozróżnienie części mowy i celniejsze odmiany tychże, to jest: przypadkowanie i czasowanie. 3) Teorya arytmetyki, wykład pierwszych czterech działan z liczbami całemi, ułomkami zwyczajnemi i dziesiętnymi i z liczbami wielorakimi. 4) Początki planimetrii, to jest: o kątach, trójkątach, o liniach prostopadłych i ukośnych. 5) Początkowe wiadomości o kształcie i ruchu ziemi; o liniach na powierzchni ziemi wyobrażonych; o lądzie, wodach; o klimacie fizycznym i płodach przyrodzonych. Rys każdej części lądu, pod względem znakomitszych zewnętrznych i wewnętrznych wód; pasma gór, klimatu, płodow natury, jako też politycznego podziału i miast ważniejszych. Opis Afryki, podług jakiegokolwiek znajomego w języku rosyjskim dzieła. 6) Ogólne krótkie wiadomości o najgodniejszych pamięci wypadkach w ojczyźnie, mianowicie od wstąpienia na Tron Domu Romanowich. Skrócona historia starożytnych Azyatyckich i Afrykańskich ludow. — **Dla szlachty od 15 do 16 lat.** Oprócz powyższych, jeszcze następujące wiadomości: 1) Prawidła składni rosyjskiej, pisowni, a szczególniej należyte użycie głosek i prawidła iloczasu. 2) Z arytmetyki: teorya proporcji, reguła trzech i wyciąganie pierwiastkow kwadratowych. 3) Z algebry: działania z ilościami całkowitemi i z ułomkami algebraicznymi. 4) Z planimetrii: teorya linii równoległych, linii prostych w kole uważanych, o wielokątach i ich własnościach, o podobieństwie trójkątow, własnościach koła. 5) Jeografia Azyi, Ameryki i Australii, podług znajomych w języku rosyjskim wykładow. 6) Dzieje Grecji i Rzymu do Cesarzow — Po upływie zaś 1839 r., młodzież przyjmująca się do półku szlacheckiego, examinowana także będzie i z cudzoziemskich językow.

Naczelnik Sztabu (podpis.) Półkownik **Rostowcow.** (G. R. K. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y a.

Berlin, 8-go Maja.

Tutejsza stolica napełnia się już cudzoziemcami, którzy są w oczekiwaniu na okoliczności, w tym jeszcze

еще въ текущемъ мѣсяцѣ. Для знатныхъ гостей приготавливаютъ великолѣпныя помѣщенія. Весенніе маневры, говорятъ, будутъ очень блистательны; кромѣ гвардейскаго корпуса, будетъ также участвовать въ сихъ маневрахъ многочисленная конница изъ разныхъ корпусовъ.

— Турецкій Посланникъ *Кіамиль-Паша*, 4-го ч. с. м. сюда прибылъ. Нашъ прекрасный полъ тѣмъ любопытнѣе видѣть его, что онъ имѣетъ съ собою свой гаремъ. (G. C.)

13-го Мая.

Вчера между 5 и 6 часомъ вечера прибыли первые ожидаемые здѣсь высокіе гости Ихъ Вел. Король и Королева Ганноверскіе со свитою и остановились въ дворцѣ въ улицѣ Вильгельма. Одна компанія 2-го гвардейскаго полка съ штабдартомъ и музыкаю поставлена предъ дворцомъ, въ видѣ почетной стражи, около коего собралось множество зрителей. Сдѣлавъ честь, почетная стража возвратилась.

— 16-го ч. ожидаютъ Ихъ Кор. Высоч. Великаго Герцога *Мекленбург-Стрелицкаго* съ супругою, 17 ч. Ихъ Кор. Выс. Великаго Герцога *Мекленбург-Шверинскаго* съ супругою а также Герцога и Герцогини *Ангальт-Дессаускихъ*. (A.P.S.Z.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 5-го Мая.

Изъ достовернаго источника утверждаютъ, что Императоръ не будетъ въ этомъ году въ Теплицахъ, куда отправится Его Имп. Высоч. Эрцгерцогъ *Францъ*.

— На Черногорской границѣ едва не дошло до кровопролитныхъ происшествій, но при этомъ случаѣ не между Турками и Черногорцами но между сими послѣдними и Австрійцами. Споръ возникъ объ границѣ, однако появившаяся значительная Австрійская сила, снабженная сильною артиллеріею, покорила Черногорцевъ. Если только тамошній правитель дастъ ручательство, что его соотечественники останутся спокойными, то войско возвратится и дѣло будетъ миролюбиво кончено.

— Англійскій Генеральный Консулъ Князь *Васевичъ* выѣхалъ изъ Сетини въ Герцоговину и Боснію, гдѣ имѣетъ частыя сношенія съ Турецкимъ Намѣстникомъ. Въ Сетини онъ оставался по частнымъ своимъ дѣламъ, но говорить выѣхалъ не очень доволенъ Правителемъ.

— Изъ Корфу уведомляютъ, что тамъ находится комиссаръ Египетскаго Вице-Короля, имѣющій тѣсныя связи съ Албаніею. Утверждаютъ, что главная его цѣль набирать Албанцевъ въ Египетское войско, въ чьмъ онъ весьма успѣваетъ. (G. C.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 6-го Мая.

Во вчерашнемъ засѣданіи Палаты Депутатовъ, когда наступила балотировка о цѣломъ проектѣ закона въ отношеніи редуціи рентовъ собрали голо-совъ въ пользу проекта 251 противу него 145, а по сему онъ принятъ большинствомъ 105 голосовъ.

— За три дня здѣсь было такъ холодно, что должно было отапливать комнаты; сегодня 23 градуса теплоты а въ полночь было 16.

— Правительство объявило сегодня слѣдующія телеграф. депеша: 1) „*Байонна 4-го Мая*. 27 ч. пр. м. *Эспартеро* встрѣтился съ экспедиціею подъ начальствомъ Графа *Негри*, между Бургосомъ и Бривіеска и разбилъ ее на голову. 2,000 пѣхотныхъ, между которыми 200 Офицеровъ, обозъ и вся Карлистская артиллерія, остались побѣдителю.“— 2) „*Нарбонна 4 Мая*. Двѣ Карлистскія компаніи, которыя были окружены войскомъ Барона *Мера* въ крѣпости *Ориста* близъ Вишъ, 30 ч. пр. м. сдались.

— *Sentinelle des Pyrenées* доносятъ слѣдующее: „Изъ достовернаго источника мы узнали, что изъ обѣихъ Гвипускойскихъ баталіоновъ, находящихся въ Менской долинь, болѣе 300 чел. возвратилось на родину, объявляя, что они не желаютъ служить за предѣлами своей области. Въ Дуранго хотѣли ихъ арестовать находящійся тамъ Карлистскій командиръ, но оставилъ это намѣреніе, неимѣя достаточной военной силы.— Въ слѣдствіе возмущенія произведеннаго *Мунагоррисомъ* въ Наваррѣ арестовали болѣе 60 особъ и отвели въ *Эстеллу*. — *Кабрера* взявъ *Каланду* отправился въ *Хринену*, и это мѣсто, по приближеніи непріятеля, тамошній комендантъ объявилъ на военномъ положеніи а также наименовалъ юнту, которая должна заботиться о удержаніи жителей и укрѣпленіи города.— Слышно, что войско Королевы находящееся въ южной Испаніи, получило приказъ выступить въ княжю *Арагонію*,

мѣсяцу развѣивать сія могаче. Для знакомитыхъ особъ прызпасабиаія оказате mieszkania. Wiosenne obroty wojska mają bydź także bardzo świetne; oprócz korpusu gwardyi, będzie miała udział w tych obrótach liczna konnica z różnych korpusów zgromadzona.

— Poseł turecki *Kiamil-Basza*, przybył tu dnia 4 b. m. Nasza płeć piękna, jest tém ciekawsza go widzieć, że prowadzi z sobą swój harem. (G. C.)

Дня 13.

Wczora między godziną 5 a 6 po południu przybyli pierwsi oczekiwani do tutejszej stolicy Wysocy Goście, Ich Kr. Mości Król i Królowa Hannoverscy z orszakiem i stanęli w pałacu na ulicy Wilhelma. Jedna kompania 2-go półku Gwardyi z chorągwią i muzyką, jako straż honorowa postawiona została przed pałacem, około którego mnóstwo zebrało się widzów. Po uczynieniu hon. rów, straż napowrót odeszła.

— D. 16 oczekują przybycia Ich Kr. Wys. Wielkiego Xięcia i Wielkiej Xiężny Meklemburg-Strelitz, d. 17 Ich Kr. Wys. Wielkiego Xięcia i Wielkiej Xiężny Meklemburg-Szweryńskich, tudzież Xięcia i Xiężny Anhalt-Dessau.

А У С Т Р І Я.

Вѣднѣ, 5-го Мая.

Zapewniają z wiarogodnego źródła, że Cesarz niebędzie tego roku w Cieplicach (Teplie), gdzie uda się J. C. W. Arcy-Xiąże Franciszek.

— Na granicy Czarnogórskiej ledwie nie przyszło do krwawych scen, ale tym razem nie między Turkami i Czarnogórcami, jak to dotąd bywało, ale między temi ostatniemi i Austryakami. Spór szedł o granicę, ale wystąpienie znacznej siły austryackiej, opatrzonej dostateczną artylerją, poskromiło Czarnogórców. Jak tylko Władyka tamtejszy zaręczył za spokojne zachowanie się swych ziomków, będzie cofnięte wojsko i rzecz załatwiona zostanie.

— Konsul Jeneralny Angielski Xiąże *Vasoevich* wyjechał z Centinje do Hercegowiny i Bośni, gdzie mie- wa częste stosunki z Tureckim Wielkorządcą. W Centinje bawił dla swych interessów prywatnych, ale mówią, że wyjechał stamtąd nie będąc zadowolony z Władyki.

— Z Korfu donoszą, że znajduje się tam komisarz Vice-Króla Egiptu, utrzymujący ścisłe związki z Albanją. Zapewniają, że głównym celem jego czynności, jest werbować Albańczyków do wojska egipskiego, w czem mu dosyć pomyslnie się wiedzie. (G. C.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, дня 6 Мая.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby deputowanych, gdy przyszło do głosowania na cały projekt o redukcji rentów, było za przyjęciem 251, przeciwnych projektowi 145; przyjęty więc został większością 105 głosów.

— Przed trzema dniami było tu tak zimno, że musiano opalać pokoje; dziś mamy 22 stopnie ciepła, a o północy było ich 16.

— Rząd ogłasza dzisiaj następujące depeze telegraficzne: — „1) *Z Bayonny, 4 Maja*. Dnia 27 b. m. spotkał się *Espartero* między Burgos i Briviesca, z wyprawą pod dowództwem Hrabiego *Negri* i pobit ją na głowę. 2,000 Jeńców, między którymi 200 oficerów, taborę i cała Karolistowska artyllerya, dostały się w ręce zwycięzcy.“— 2) „*Z Narbony, 4 Maja*. Dwie Karolistowskie kompanie, które były ściśnięte przez wojsko Barona *de Meer*, w warowni *Orista* niedaleko *Vich*, kapitulowały dnia 30 zeszłego miesiąca.“

— Czytamy w *Sentinelle des Pyrenées* co następuje: — „Dowiadujemy się z dobrego źródła, że z obu dwóch batalionów Guipuscoi, stojących na dolinie *Mena*, więcej jak 300 ludzi powróciło do swych rodzinnych zagród, oświadczając, że nie chcą służyć za granicami kraju swego. W *Durango* chciał ich aresztować znajdujący się tam Dowódzca Karolistowski, ale dał im pokój niemając dostatecznej siły zbrojnej.— W skutku powstania zrobionego przez *Munagorrisa*, aresztowano w *Navarrie* przeszło 60 osób i do *Estella* odprowadzono.— *Cabrera* po zdobyciu *Galanda*, udał się do *Chrinenna*, które to miejsce za zbliżeniem się nieprzyjaciela, ogłosił tamtejszy Komendant za będące w stanie oblężenia, mianował oraz juntę mającą mieć stanię o utrzymaniu mieszkańców i utwierdzeniu miasta.— Słychać, że wojsko Królowy znajdujące się w południowej Hiszpanii, dostało rozkaz wyruszyć do *Arragonii dolnej* dla przeszkodzenia dalszym postępow

чтобы воспрепятствовать дальнейшему движению *Кабреры*. *Espartero* намеренъ также отправить 10,000 чел. въ Сарагоссу для подкрѣпленія корпуса Генерала *Санс-Мисуэля*, который будетъ дѣйствовать совокупно съ Генераломъ *Ораа*.”

7-го Мая.

Палата Депутатовъ занимается теперь проектомъ закона о желѣзныхъ дорогахъ. — *Temps* говоритъ, что многие депутаты согласились на то, чтобы не подавать голосовъ на бюджетъ, развѣ тогда, когда законъ о редуциіи официально будетъ объявленъ. — Нѣкоторыя газеты уведомили, что *Г. Моле* подалъ въ отставку, но Король не хочетъ его уволить. *Journal de Paris* опровергаетъ все это извѣстіе.

— Правительство будто получило сегодня телегр. депешу о прибытіи Инфанта *Донъ-Франциска* и его фамиліи въ Байонну.

— Изъ Алжира пишутъ, отъ 21 Апрѣля, что жители Константинопольской области нанесли сильное поражение отряду войскъ, высланному Абдель-Кадеромъ изъ Меден, подъ начальствомъ Эль-баркани-бей. Жители не хотѣли пропускать означеннаго отряда чрезъ свои владѣнія, что подало поводъ къ кровопролитной битвѣ, въ коей погибло отъ 200 до 300 человекъ отряда Абдель-Кадера. Эта неудача не остановила предводителя. Удвоенною дѣятельностію Бей старался вознаградить потерю и прямо пошелъ въ Бискару, гдѣ соединился съ непріязненными Ахмету поколѣніями.

Тулонъ, 2-го Мая.

Линійный корабль *Jena*, на которомъ находится Адмиралъ *Лаландъ*, получилъ повелѣніе быть въ готовности къ отплытію. Назначеніе его неизвѣстно; одни говорятъ, что онъ поплыветъ къ Испанскимъ берегамъ, другіе, что Адмиралъ *Лаландъ* приметъ начальство морской силы въ Левантѣ, ибо состояніе здоровья Адмирала *Галлуа*, заставляетъ его возвратиться. (G. C.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 5-го Мая.

Вдовствующая Королева опасно больна. — Въ значительнѣйшихъ городахъ Англіи дѣлаются приготовления для торжественнаго коронаціи. Датскій Король назначилъ Посланникомъ Герцога *Гольштейн-Глюксбургскаго*. Шведскимъ Посланникомъ назначенъ Графъ *Левенгейнъ*, а Сардинскимъ, Маркизь *Бриньоля Сале*.

— Королева принимала вчера Князя *Эстергази* въ аудіенціи, во время которой представлялась Ея Величеству дочь Князя, Графиня *Хорынская*.

— Всѣ знатные Португальскіе изгнанники, пользуясь дарованнымъ всепрощеніемъ, выѣхали изъ Лондона въ свое отечество, а въ томъ числѣ Герцога *Терцейра* и Маркизь *Сальданга*.

— За исключеніемъ членовъ Королевской фамиліи и Европейскихъ Государей, только 25 особъ имѣютъ орденъ Подвязки. Всѣ сии лица имѣютъ среднимъ числомъ по 72 года отъ роду. По лѣтамъ они слѣдуютъ въ наступающемъ порядкѣ: Гр. *Лондъль* 81 годъ отъ роду, Гр. *Вестморлендъ* 79 лѣтъ, Маркизь *Камденъ* 79 л., Маркизь *Веллеслей* 78 л., Герцогъ *Грефтонтонъ* 78 л., Гр. *Грей* 74 г., Герцогъ *Норфолькскій* 73 г., Герцогъ *Бедфордскій* 72 г., Герцогъ *Дорсетъ* 71 г., Герцогъ *Гамильтонъ* 71 г., Маркизь *Англезу* 70 л., Герц. *Веллингтонъ* 69 л., Гр. *Кариль* 65 л., Герц. *Лидс* 63 г., Герц. *Сомерсетъ* 63 г., Герцогъ *Букингамскій* 62 г., Маркизь *Гиртфордъ* 61 г., Герц. *Гутлендскій* 60 л., Марк. *Ландсдаунъ* 58 л., Герц. *Нюкастельскій* 53 г., Герц. *Нордтумберлендскій* 53 г., Герц. *Дорсетширскій* 48 л., Герц. *Ризмондъ* 47 л., Марк. *Эксетеръ* 43 г., и Герц. *Буклейгъ* 32 года отъ роду. (O. P. S. Z.)

Д А Н И Я.

Копенгагенъ, 1-го Мая.

Слышно, что мнимый Наслѣдникъ престола Е. Кор. Выс. Христіанъ Фридрихъ, въ нынѣшнее лѣто предприметъ путешествіе за границу именно въ Берлинъ и Вѣну. Неизвѣстно, будетъ ли сопутствовать ему сынъ его, Принцъ Фридрихъ Карлъ Христіанъ состоящій теперь командиромъ Финскаго пѣхотнаго полка въ Фридеріи. (A. P. S. Z.)

И С П А Н И Я.

Мадридъ, 24-го Апрѣля.

Во всѣхъ здѣшнихъ журналахъ пишутъ объ отъѣздѣ Инфанта Дона Франциска де Паула. Нѣкоторые полагаютъ, что отъѣздъ его, есть изгнаніе; другіе обвиняютъ Министровъ, что они, безъ предварительнаго на то согласія Кортесовъ, дозволили ему

Cabrery. *Espartero* ма также посылать 10,000 ludzi do Saragossy, dla wzmacnienia korpusu Jenerala *San Miguel*, który będzie działał wspólnie z Jeneralem *Oraa*.

Дня 7-го.

Изда deputowanych zajmuje się teraz projektem do prawa o kolejachъ żelaznych. — *Temps* powiada, że wielu deputowanych zgodziło się na to, ażeby niegłosować na budżet, jak dopiero wtenczas, gdy prawo o redukcji rentów będzie urzędowie w Monitorze ogłoszone. — Niektóre gazety doniosły, że *P. Molé* podał się do dymissyi, której Król udzielić nie chce, ale *Jour. de Paris* zaprzecza całej tej wiadomości, jak najwyraźniej.

— Rząd miał dziś otrzymać depeszę telegraficzną, o przybyciu Infanta Don Francisco i rodziny tegoż, do Bayonny.

— Donoszą z Algieru pod dniem 21 Kwietnia, że wyprawa, wysłana przez *Abd-el-Kadera*, pod dowództwem El-Barcani Beja z Medei, przeznaczona przeciw *Achmet*-Bejowi, poniosła od tegoż zupełną klęskę. Mieszkańce arabscy prowincyi Konstantyniiskiej nie chcieli jej dozwolnić przejścia; z tej przyczyny mordercza zaszła walka, w której od 200 do 300 ludzi z wojska *Abd-el-Kadera* zginęło. Jednak to niepowodzenie nie wstrzymało dalszego pochodu wyprawy. Bej podwójną czynnością chciał wynagrodzić poniesioną klęskę i udał się prosto do Biskary, połączony z oddziałami nieprzyjacielskich *Achmetowi* pokoleń.

Tulon, 2 Maja.

Okręt liniowy *Jena*, na pokładzie którego znajduje się Admiral *Lalande*, otrzymał rozkaz, aby był gotowy do wypłynięcia. Niewiadome jest jego przeznaczenie: jedni mówią, że popłynie do brzegów Hiszpanii, inni, że Admiral *Lalande* obejmie dowództwo na stanowisku morskiem w Lewancie, ponieważ stan zdrowia Admirala *Gallois*, powrotu jego wymaga. (G. C.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 5-го Maja.

Królowa wdowa mocno zastabła. — We wszystkich większych miastach Anglii robią nadzwyczajne przygotowania do uroczystego obchodu koronacyi Królowej. Xiążę *Holsztyńsko-Glückburgski* mianowany jest wielkim Posłem Króla Duńskiego, Hrabia *Löwenhein*, Szwedzkiego, a Marg. *Brignole-Sale*, Sardynskiego.

— Królowa udzieliła wczoraj posłuchanie Xięciu *Esterhazy*, podczas którego przedstawiono Najjaśniejszej Pani córkę tego Xięcia Hr. *Choryńską*.

— Korzystając z udzielonej amnestyi, odjechali z Londynu do Portugalii, wszyscy znakomitsi wychodźcy, a między temi Xiążę *Terceira* i Marg. *Saldanha*.

— Prócz członków Królewskiej rodziny i panujących w Europie, tylko 25 osob ma order Podwiązki. Wszystkie te osoby mają w przecięciu po lat 72. Co do wieku idą tym porządkiem: Hrabia *Lonsdale* lat 81, Hrabia *Westmoreland* 79, Marg. *Camden* 79, Marg. *Wellesley* 78, Xiążę *Grafton* 78, Hrabia *Grey* 74, Xiążę *Norfolk* 73, Xiążę *Bedford* 72, Xiążę *Dorset* 71, Xiążę *Hamilton* 71, Marg. *Anglesea* 70, Xiążę *Wellington* 68, Hrabia *Carlisle* 65, Xiążę *Leeds* 65, Xiążę *Somerset* 65, Xiążę *Buckingham* 62, Margr. *Hertford* 61, Xiążę *Rutland* 60, Marg. *Lansdowne* 58, Xiążę *Newcastle* 53, Xiążę *Northumberland* 53, Xiążę *Dorsetshire* 48, Xiążę *Richmond* 47, Marg. *Exeter* 43, i Xiążę *Bucclough* 32 lat. (G. R. K. P.)

Д А Н И Я.

Копенгага, 1 Maja.

Слышаć, że domniemany następca tronu J. Kr. Wys. Xiążę Christian Fryderyk, tego lata przedsięwzemie podróż za granicę, mianowicie do Berlina i Wiednia. Azali mu będzie towarzyszył w tej podróży syn jego Xiążę Fryderyk Karol Christian, który jest teraz dowódcą Fińskiego półku piechoty w Fryderycy, zdaje się jeszcze nie ma pewnego. (A. P. S. Z.)

И С П А Н И Я.

Мадридъ, 24 Kwietnia.

Wszystkie tutejsze Dzienniki zajmują się odjazdem Infanta Don Francisco de Paula do Francyi. Jedne uważają podróż jego za wygnanie, inne zaś zarzucają Ministrom, że bez zapytania się Korteżow dozwolili wyjeżdżać Xięciu z kraju. Eskorta miała odpro-

вызвать изъ государства. Конной изъ Мадрита будетъ сопровождать его до Валладоліда, откуда отправится съ нимъ Ген. Квируга.

— Отрядъ Ген. Флинтера, подавшаго прошеніе объ увольненіи, присоединенъ къ войскамъ, состоящимъ подъ начальствомъ Ген. Пардинаса. 12 ч. с. м. находится онъ въ Толедо, а въ слѣдующій день долженъ былъ выступить въ Сонсеку.

— Увѣряютъ, что, благодаря предусмотрительнымъ распоряженіемъ Ген. Флинтера, ртутныя копи въ Альмаденѣ ни въ чемъ не повреждены Карлистами.

(О. Г. Ц. П.)

ПОРТУГАЛІЯ. Лиссабонъ, 24-го Апрѣля.

Королева подтвердила уже новый законъ о выборахъ, который и обнародованъ. По этому, Сенатъ состоятъ будетъ изъ 71 члена, между которыми 5 изъ заморскихъ владѣній и 7 съ острововъ; въ Палатѣ Депутатовъ, будетъ 142 члена, между которыми 14 изъ колоній, 12 съ острововъ. 6-го числа Мая, назначено принять народу присягу на уложеніе. Кардиналъ Патріархъ и главныя Лиссабонскія власти, также принимаютъ присягу въ присутствіи Королевы, а гражданскія и военныя власти въ провинціи, въ присутствіи духовнаго начальника.

— По повелѣнію Королевы, здѣшній портъ открытъ для судовъ всѣхъ націй. Товары могутъ цѣлый годъ оставаться въ пакгаузахъ, безъ взноса пошлины. Съ чужеземныхъ издѣлій взимается одинаковая пошлина, безъ различія націй. (G. C.)

ТУРЦІЯ. Константинополь, 22-го Апрѣля.

Слышно, что Султанъ хочетъ составить новый сводъ законовъ, чѣмъ будетъ заниматься советъ главный и советъ Министровъ, учрежденіемъ которыхъ Султанъ, водворилъ новую систему, состоящую изъ трехъ главныхъ начальствъ, именно: Императорская власть, законодательная власть и власть исполнительная. Главный советъ, въ которомъ председательствуетъ Хосрѣвъ-Паша, состоитъ изъ 12 или 14 членовъ и будетъ разсматривать законодательные предметы и ищущіе связь съ правами престола, также составляемые и предлагаемые Министрами проекты. Советъ Министровъ будетъ исполнительною властію подъ председательствомъ Рауфъ-Паши. Такимъ образомъ законы, выходящіе изъ совета Министровъ, должны поступить въ главный советъ прежде, нежели представлены будутъ Султану. Эта новая система управленія, неоспоримо лучше бывшей до сихъ поръ и обещаетъ много добраго.

— Ахметъ Фети Паша собирается въ путь въ Лондонъ, куда отправится съ первымъ Французскимъ пароходомъ, какъ чрезвычайный Посланникъ. Слухи объ отложеніи выезда Решида Паши въ Парижъ, все болѣе оправдываются. Слышно, что Решидъ останется управляющимъ Министерствомъ иностранныхъ дѣлъ.

— Замѣчено, что съ нѣкотораго времени не столь рачительно производится вооруженія Порты и посылка войскъ въ Курдистанъ. Изъ сего можно заключать, что мало по малу исчезаетъ опасеніе на счетъ военныхъ плановъ Ибрагимъ-Паши. Впрочемъ Правительство приготовилось на всякой нечаянный случай, такъ, что не трогая войска собраннаго подъ командою Гафисъ-Паши въ Курдистанъ, могло бы въ продолженіи нѣсколькихъ дней, поставить значительную силу. Вооруженіе флота не прекращается; на этой недѣлѣ отплыло уже нѣсколько кораблей а другіе немедленно послѣдуютъ за ними. Изъ кораблей стоявшихъ въ Босфорѣ, отправлено уже нѣсколько, но неизвѣстно куда.

— 9-го числа с. м. прибылъ сюда курьеръ изъ Тегерана, доставившій очень важныя извѣстія, совершенно противурѣчущія тѣмъ, какія сообщали недавно оттуда Англійскія газеты. Видно теперь, что всѣ усилія Шаха въ занятіи Герата вовсе не были удачны и онъ принужденъ былъ прекратить дальнѣйшія дѣйствія, чтобы произвести новый наборъ и приготовить свѣжіе припасы, что едва съ большею трудностію можно привести въ исполненіе, ибо страна чрезвычайно истощена прошлогодними налогами. Англійскій Посланникъ Г. Макъ-Неиль, отправился въ Тегеранъ, чтобы обратить вниманіе Шаха на затруднительное положеніе въ какомъ онъ находится и отклонить его отъ опаснаго и бесполезнаго предпріятія. Въ Тегеранѣ опасались бунта въ такомъ случаѣ, еслибъ Шахъ не возвратился побѣдителемъ. (G. C.)

ВИДНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется.

wadzić Infanta z M-drytu do Valladolid, a od tego miasta aż do granic Starej Kastylii miał mu towarzyzyć Jenerał Quiroga.

— Po przyjęciu prośby o uwolnienie Jenerała Flinter, połączono jego oddział z wojskiem, zostającym pod dowództwem Jenerała Pardinasa. Tenże był 12 h. m. w Toledo i miał w dniu następnym wyruszyć do Sonseca.

— Zapewniają, że, dzięki staraniom Jenerała Flinter, kopalnie w Almaden nie zostały uszkodzone przez Karlistow. (G.R.K.P.)

PORTUGALIA. Lisbona, d. 24 Kwietnia.

Królowa potwierdziła już nowe prawo o wyborach, które ogłoszone zostało. Według niego senat składać się będzie z 71 członków, między którymi 5 z osad zamorskich, a 7 z wysp; Izba deputowanych będzie liczyła 142 członków, między którymi 14 z osad, 12 z wysp. Dzień 6 Maja wyznaczono na zaprzysiężenie ustawy przez naród. Kardynał Patryarcha i główne władze Lisbońskie, wykonają też przysięgę w obec Królowy, władze cywilne i wojskowe na prowincyi, przed naczelnikiem duchownym.

— Port naszego miasta został, z rozkazu Królowej, otworzony dla wszystkich narodów, towary mogą rok cały leżeć w składach bez opłaty cła, a wyroby zagraniczne, sprowadzane na użytek krajowy, opłacają równe cło, bez różnicy flagi. (G. C.)

ТУРСТА. Konstantynopol, d. 22 Kwietnia.

Слышавъ, że Султанъ chce zaprowadzić nową księgę praw. Tą ważną czynnością zajmie się rada główna i rada ministrów, które Султанъ urządziwszy, wprowadził przeto nowy zupełnie system, składający się z trzech władz naczelnich, a temi są: Władza Cesarska, władza prawodawcza i władza wykonawcza. Rada główna, której Chosrew-Basza przewodniczy, składa się z 12 do 14 członków i będzie roztrząsała przedmioty prawodawcze mające styczność z prawami tronu, tudzież projekta przez Ministrów robione i przedstawiane. Rada Ministrów będzie władzą wykonawczą, pod przewodnictwem Rauf-Baszy. Tym sposobem prawa organiczne, wychodzące z rady Ministrów, muszą przechodzić pierwiej przez radę główną, nim Султанowi przedstawione zostaną. Ten nowy system zarządu jest bez porównania lepszy od dotychczasowego, i wiele dobrego obiecuje.

— Achmet-Fethy Basza, wybiera się w drogę do Londynu, gdzie poptynie na pierwszym odchodzącym statku parowym francuzkim, jako poseł nadzwyczajny. Pogłoski o odwołce wyjazdu Reszyda-Baszy do Paryża, nabierają coraz więcej wiary. Слышавъ, że Reszyd zostanie na czele ministerstwa interessów zagranicznych.

— Uważano, że od niejakiego czasu, zwolniały uzbrojenia Порты и wysyłanie wojska do Kurdystanu. Możliaby z tego wnosić, że znika powoli obawa względem wojennych planów Ibrahima Baszy. Jednakże jest Rząd przygotowany na wszelki niespodziewany wypadek, tak dalece, iż nie ruszając wojska, zebranego pod dowództwem Hafis-Baszy w Kurdystanie, mógłby w dni kilka z znaczną wystąpić potęgą. Uzbrajania floty nie ustają; w tym tygodniu wypłynęło już kilka okrętów, a inne lada dzień udadzą się za niemi. Z okrętów, które stały na Bosforze, wysłano już kilka, ale niewiadomo dokąd.

— Dnia 9 h. m. nadbiegł tu tatar z Teheranu, który przywiózł bardzo ważne wiadomości, które są w zupełnej sprzeczności z temi, jakie niedawno z tamtych stron angielskie gazety ogłosiły. Pokazuje się teraz, że wszelkie usiłowania Szacha, ażeby Herat dostać w posiadanie, nie udały się weale, sam zaś był zmuszony zawiesić dalsze działania dla przedsięwzięcia nowego zaciągu i zaopatżenia się w świeże zapasy, co z trudnością tylko mogłoby przyjść do skutku, ponieważ kraj nadzwyczajnie jest zeszcioroczniemi wymaganiami wycieńczony. Poseł angielski, Pan Mac-Niell, pojechał do Teheranu, aby zwrócić uwagę Szacha na przykre położenie, w jakim się znajduje, i odwieść go od przedsięwzięcia niebezpiecznego i bezkorzystnego. W Teheranie obawiano się rokoszu w razie, gdyby Szach, jako zwycięzca, nie wrócił. (G. C.)

Май 15 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. Левъ Бороскій.